

Epistola întâi către Corinteni

1

Salutări și mulțumiri. Dezbinări în Biserică. Hristos, puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu.

¹ Pavel, apostol chemat¹ al lui Iisus Hristos prin voia lui Dumnezeu, și frațele Sostene,

² Bisericii lui Dumnezeu, care este în Corint, celor sfințiți întru Iisus Hristos, chemați să fie sfinți împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos în tot locul, și al lor, și al nostru:

³ Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul nostru Iisus Hristos!

⁴ Mulțumesc pururea Dumnezeului meu pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu dat vouă întru Hristos Iisus,

⁵ că'ntru El în toate pe deplin v'ați îmbogățit, în tot cuvântul și'n toată cunoștința

⁶ – așa cum mărturia lui Hristos s'a'mputernicit întru voi –,

⁷ așa încât voi nu sunteți lipsiți de nici un dar duhovnicesc în așteptarea des-

coperirii² Domnului nostru Iisus Hristos,

⁸ Care vă va și întări până la capăt, ca să fiți nevinovați în ziua Domnului nostru Iisus Hristos.

⁹ Credincios³ este Dumnezeu prin Care voi ați fost chemați la împărțășirea cu Fiul Său Iisus Hristos, Domnul nostru.

¹⁰ Vă rog, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să fiți într'o vorbă și'n sânul vostru să nu fie dezbinări; ci să fiți cu totul uniți în același gând și'n aceeași dreaptă judecată;

¹¹ fiindcă despre voi, frații mei, prin oameni de-ai Hloiei⁴ mi s'a făcut cunoscut că la voi sunt certuri.

¹² Și ei spun aceasta, că fiecare din voi zice: Eu sunt al lui Pavel!, sau: Eu,

²La sfârșitul veacurilor, Iisus Hristos nu numai că Se va arăta, dar și Se va descoperi în toată gloria Sa, inclusiv tainele încă neștiute și nebănuite.

³În sensul de: fidel; plin de credincioșie; Cel ce-Și ține cuvântul față de propriile Sale făgăduințe. Expresie frecventă în Vechiul Testament, pe care Pavel o folosește în mod deliberat.

⁴Literal: cei ce îi aparțin Hloiei (probabil angajați, oameni de încredere, sclavi sau liberi). Nu știm cine era această Hloe. E sigur însă că Pavel (care se afla în Efes) își scrie epistola în urma relatărilor primite prin aceștia.

¹Despre „apostol chemat” vezi nota de la Rm 1, 1.

al lui Apollo⁵!, sau: Eu, al lui Chefa⁶!, sau: Eu, al lui Hristos!

13 Împărțitu-S'a oare Hristos? Nu cumva Pavel s'a răstignit pentru voi? sau în numele lui Pavel ați fost botezați?

14 Mulțumesc lui Dumnezeu că pe nici-unul din voi n'am botezat, decât pe Crispus și pe Gaiu,

15 ca să nu zică cineva că ați fost botezați în numele meu. . .

16 – ba nu!,⁷ am botezat și casa⁸ lui Ștefanus –; încolo, nu știu să mai fi botezat pe altcineva.

17 Căci Hristos nu m'a trimis să botez, ci să binevestesc, nu într-unțelepciunea vorbirii⁹, ca nu cumva crucea lui Hristos să rămână deșartă¹⁰.

18 Căci cuvântul crucii nebunie este pentru cei ce pier; dar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu.

19 Că scris este: Pierde-voi înțelepciunea înțelepților și deșteptăciunea celor deștepți o voi ascunde.

20 Unde este înțeleptul? unde este cărturarul? unde este întrebătorul acestui veac? Oare n'a arătat Dumnezeu

drept nebună înțelepciunea lumii acesteia?

21 Că de vreme ce prin înțelepciune lumea nu L-a cunoscut pe Dumnezeu într-unțelepciunea lui Dumnezeu, atunci, pe cei ce cred a binevoit Dumnezeu să-i mântuiască prin nebunia propovăduirii.

22 Și'n timp ce Iudeii cer semne și Elinii caută înțelepciune,

23 noi Îl propovăduim pe Hristos-Cel-Răstignit: pentru Iudei, piatră de poticnire; iar pentru păgâni, nebunie;

24 dar pentru cei chemați, și Iudei și Elini: Hristos-Puterea-lui-Dumnezeu-și-Înțelepciunea-lui-Dumnezeu.

25 Pentru că nebunia lui Dumnezeu e mai înțeleaptă decât oamenii, și slăbiciunea lui Dumnezeu mai puternică decât oamenii.

26 Fiindcă uitați-vă la chemarea voastră, fraților: că nu mulți sunt înțelepți după trup¹¹, nu mulți sunt puternici, nu mulți sunt de neam bun¹²;

27 dar tocmai pe cele nebune ale lumii le-a ales Dumnezeu ca să-i dea de rușine pe cei înțelepți; și tocmai pe cele slabe ale lumii le-a ales Dumnezeu ca să-i dea de rușine pe cei tari;

28 și tocmai pe cele de neam de jos ale lumii, pe cele disprețuite le-a ales Dumnezeu; pe cele ce nu sunt, ca să le facă de nimic¹³ pe cele ce sunt,

29 așa ca nici un trup să nu se laude în fața lui Dumnezeu.

30 Din El dar sunteți voi întru Hristos Iisus, Cel ce de la Dumnezeu S'a fă-

⁵Asupra lui Apollo vezi nota de la FA 18, 24.

⁶= Numele aramaic al lui Petru.

⁷Stil oral. Dictând, Pavel își amintește și se corectează.

⁸Prin „casa” cuiva se înțeleg toți membrii familiei, inclusiv copiii și, după caz, servitorii și sclavii.

⁹Arta elocinței. Îngrijorat de faptul că în Corint există tendința de a „filosofa” pe seama Evangheliei, în cele ce urmează Pavel pune față'n față „înțelepciunea lumii” (omenească) cu înțelepciunea („nebunia”) lui Dumnezeu.

¹⁰Literal: să fie golită (de conținut); redusă la nimic; fără efect.

¹¹= Înțelepți în planul și la nivelul omenesc.

¹²Nobili prin naștere (ironii menite să invite la modestie).

¹³Literal: să le abolească; să le anuleze puterea activă.

cut pentru noi înțelepciune, dreptate și sfințire și răscumpărare,

³¹ pentru ca, după cum este scris, cel ce se laudă, în Domnul să se laude.

2

A-L propovădui pe Hristos-Cel-Răstignit. Descoperirea prin Duhul lui Dumnezeu.

¹ Și când am venit la voi, fraților, nu cu greutatea¹ cuvântului sau a înțelepciunii am venit eu să vă vestesc taina lui Dumnezeu.

² Că n'am socotit ca'ntre voi să știu altceva decât pe Iisus Hristos; și pe Acesta, răstignit...

³ Și'ntru slăbiciune și cu frică și cu mare cutremur² am fost la voi.

⁴ Și cuvântul meu și propovăduirea mea nu stăteau în cuvântări de'ndupcare³ ale înțelepciunii omenești, ci în arătarea Duhului și a puterii⁴,

⁵ pentru ca credința voastră să nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci întru puterea lui Dumnezeu.

⁶ Celor desăvârșiți⁵ însă le grăim înțelepciunea, dar nu înțelepciunea acestui veac, nici a stăpânitorilor acestui

¹Literal: superioritatea; autoritatea; prestigiul.

²„Cu frică și cu cutremur”, expresie vechitamentară: respect și responsabilitate față de Dumnezeu și de cele sfinte.

³Discursuri convingătoare prin măiestria retorică.

⁴= Minunile care au însoțit predica lui Pavel.

⁵„Cei desăvârșiți”: nu o elită de „inițiați” ai comunității, ci acei creștini care au atins treapta cea mai înaltă a înțelegerii și trăirii duhovnicești.

veac⁶, care sunt pieritori,

⁷ ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu cea întru taină⁷, cea ascunsă, pe care Dumnezeu mai înainte de veci a rânduit-o spre slava noastră,

⁸ pe care nimeni din stăpânitorii acestui veac n'a cunoscut-o; că dacă ar fi cunoscut-o, nu L-ar fi răstignit pe Domnul slavei;

⁹ ci precum este scris: Pe cele ce ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s'au suit, pe acelea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc.

¹⁰ Nouă însă ni le-a dezvăluit Dumnezeu prin Duhul Său, fiindcă Duhul pe toate le cercetează, chiar și adâncurile lui Dumnezeu.

¹¹ Căci cine dintre oameni le știe pe cele ale omului, în afară de duhul omului, care este în el? Așa și cele ale lui Dumnezeu, nimeni nu le-a cunoscut, în afară de Duhul lui Dumnezeu.

¹² Dar noi nu duhul lumii l-am primit, ci Duhul Cel de la Dumnezeu, ca să cunoaștem cele prin har dăruite nouă de Dumnezeu;

¹³ pe care le și grăim, nu în cuvinte învățate din înțelepciunea omenească, ci în cuvinte învățate de la Duhul Sfânt, pe cele duhovnicești supunându-le spre judecată celor ce sunt duhovnicești⁸.

⁶Forțele diavolești și stăpânitorii prin care ele se manifestă (vezi In 12, 31; 14, 30; 16, 11; Ef 2, 2; 6, 12).

⁷= Cea care se manifestă în chip tainic; de nepătruns.

⁸Ultima frază, text dificil: dând lucrurile duhovnicești spre dezbateri oamenilor duhovnicești. Alte traduceri: alăturând – asemănând, comparând – pe cele duhovnicești cu cele duhovnicești; lămurind lucruri duhovnicești oamenilor duhovnicești; exprimând realități – adevăruri –

14 Omul firesc însă nu primește pe cele ce sunt ale Duhului lui Dumnezeu, căci pentru el sunt nebunie și el nu le poate înțelege, fiindcă ele se judecă duhovnicește;

15 cel duhovnicesc însă pe toate le judecă, dar el nu-i să fie judecat de nimeni;

16 căci cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-L învețe pe El? Noi însă avem gândul⁹ lui Hristos.

3

Apostolii, colaboratori ai lui Dumnezeu.

1 Și eu, fraților, n'am putut să vă vorbesc ca unor oameni duhovnicești, ci ca unora trupești, ca unor prunci întru Hristos.

2 Cu lapte v'am hrănit, nu cu bucate, căci încă nu erați în stare; și nici chiar acum nu sunteți în stare,

3 fiindcă sunteți încă trupești. Atâta vreme cât între voi există invidie și ceartă și dezbinări, nu sunteți oare trupești, și nu după firea omenească vă purtați?

4 Când unul zice: Eu sunt al lui Pavel!, iar altul: Eu sunt al lui Apollo!, oare nu sunteți oameni trupești?

5 Ei bine, ce este Apollo? dar Pavel, ce este?: Slujitori prin care voi ați crezut, și după cum i-a dat fiecăruia Dumnezeu.

duhovnicești în termeni duhovnicești. Formula-rea de față, în acord cu contextul, e întregită și luminată de următoarele două versete.

⁹În sensul de: gândirea, mintea, inteligența, rațiunea.

6 Eu am sădit, Apollo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească.

7 Așa că nici cel ce sădește e ceva, nici cel ce udă, ci Dumnezeu, Cel ce face să crească.

8 Cel ce sădește și cel ce udă sunt una, dar fiecare-și va primi plata după osteneala sa.

9 Că noi împreună-lucrători cu Dumnezeu¹ suntem; voi sunteți ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu.

10 Potrivit harului lui Dumnezeu ce mi s'a dat, eu ca un iscusit meșter-ziditor² am pus temelia; un altul însă zidește pe ea. Dar fiecare să ia seama la felul cum zidește;

11 că o altă temelie nu poate nimeni să pună în afara celei puse, care este Iisus Hristos.

12 Iar dacă pe această temelie zidește cineva cu aur, cu argint, cu pietre scumpe, cu lemn, cu fân, cu paie³,

13 lucrul fiecăruia se va face cunoscut; îl va vădi Ziua⁴; fiindcă el în foc se descoperă, și focul însuși va lămuri⁵ cum anume e lucrul fiecăruia.

14 Dacă lucrul pe care cineva l-a zidit deasupra rămâne, acela plată va primi;

15 dacă lucrul cuiva va fi ars, păgubit va fi; el însă se va mântui, dar așa ca

¹= Colaboratori ai lui Dumnezeu. Acțiunea comună divino-umană: synergia.

²Literal: arhitect.

³Ca și construcția, materialele sunt simbolice; enumerarea se face în ordine descrescândă față de rezistența lor la foc (vezi versetul următor).

⁴„Ziua Domnului” sau „Ziua Judecății” (vezi nota de la Rm 13, 12).

⁵A lămuri prin foc: veche și frumoasă expresie românească; a alege, a discerne, a identifica; acțiunea prin care focul separă metalele – în special, aurul – la punctul lor de topire.

prin foc⁶.

¹⁶ Nu știți oare că voi sunteți templul⁷ lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește'ntru voi?

¹⁷ De va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica pe el Dumnezeu, pentru că sfânt este templul lui Dumnezeu, care sunteți voi.

¹⁸ Nimeni să nu se înșele pe sine. Dacă'ntre voi i se pare cuiva că-i înțelept în veacul acesta, să se facă nebun ca să devină înțelept.

¹⁹ Că înțelepciunea lumii acesteia nebulie este în fața lui Dumnezeu; pentru că scris este: Cel ce-i prinde pe cei înțelepți în viclenia lor.

²⁰ Și iarăși: Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sunt deșarte.

²¹ Așa că nimeni să nu se laude cu oamenii; fiindcă totul e al vostru,

²² fie Pavel, fie Apollo, fie Chefa, fie lumea, fie viața, fie moartea, fie cele de acum, fie cele viitoare, toate sunt ale voastre;

²³ iar voi, ai lui Hristos; iar Hristos, al lui Dumnezeu.

4

Slujba apostolilor.

¹ Așa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos și iconomi ai tainelor lui Dumnezeu.

⁶= Ca și cum ar scăpa dintr'un incendiu fugind printre flăcări. Nici chiar teologii romano-catolici nu sunt toți convinși că acest text e suficient pentru fundamentarea doctrinei asupra Purgatoriului.

⁷Literal: naosul; partea în care se află altarul.

² Or, ceea ce se caută mai mult la iconomi e ca fiecare să fie găsit credincios.

³ Pentru mine însă prea puțin înseamnă că sunt judecat de voi sau de vreo judecată omenească¹; de altfel, nici eu însumi nu mă judec;

⁴ că nu mă știu vinovat cu nimic, dar nu prin aceasta m'am îndreptățit; Cel ce mă judecă pe mine este Domnul.

⁵ Așadar, nu judecați ceva înainte de vreme, înainte de a veni Domnul, Cel ce va aduce la lumină pe cele ascunse ale întunericului și va vădi gândurile² inimilor. Și atunci fiecare-și va avea de la Dumnezeu lauda.

⁶ Iar pe acestea, fraților, despre mine și despre Apollo le-am zis de dragul vostru, pentru ca din pilda noastră să nu treceți peste ce este scris³, ca să nu vă făliți cu unul sau cu altul împotriva celuilalt⁴.

⁷ Căci cine te deosebește pe tine de alții? Și ce ai tu pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te fălești ca și cum nu l-ai fi primit?

⁸ Iată, sunteți sătuli!... iată, v'ați îmbogățit!...; fără noi ați ajuns regi!... și măcar de-ați fi ajuns, ca să domnim și noi împreună cu voi⁵!...

⁹ Căci mi se pare că pe noi, apostolii, Dumnezeu ne-a arătat ca pe cei din

¹Literal: zi omenească; ironie la adresa celor ce credeau că pot anticipa Judecata de Apoi (Ziua Domnului) prin propria lor judecată.

²= Proiectele, planurile, intențiile, scopurile (ascunse în inimă).

³Referire probabilă la un proverb cunoscut cititorilor.

⁴Partizanatul pentru unul sau altul din apostoli nu le poate fi decât dăunător celorlalți și, până la urmă, tuturor.

⁵Suită de sarcasme la adresa celor ce credeau că prin ei înșiși au pus mâna pe împărăția cerurilor și pe toate bunătățile ei.

urmă oameni, ca pe niște osândiți la moarte; fiindcă privesc⁶ lumii ne-am făcut, și îngerilor, și oamenilor.

10 Noi suntem nebuni pentru Hristos, dar voi, înțelepți întru Hristos; noi suntem slabi, dar voi, tari; voi sunteți ținuți în slavă, dar noi în necinste!

11 Noi până'n ceasul de acum flămânzim și însetăm, suntem goi și suntem palmuiți și pribegim

12 și ne ostenim lucrând cu mâinile noastre. Ocărâți fiind, binecuvântăm; prigoniți fiind, răbdăm;

13 defăimați fiind, mângâiem. Ca gunoiul lumii am ajuns, lepădătura tuturor până'acum.

14 Nu ca să vă rușinez vă scriu acestea, ci ca să vă dojenesc ca pe niște copii ai mei iubiți.

15 Că de-ați avea zeci de mii de învățători⁷ în Hristos, totuși nu aveți mulți părinți; că pe voi eu v'am născut întru Hristos Iisus prin Evanghelie.

16 Așadar, vă rog eu pe voi: călcați pe urmele mele⁸!

17 Pentru aceasta l-am trimis la voi pe Timotei, care este fiul meu iubit și credincios întru Domnul. El vă va aduce aminte de căile mele cele întru Hris-

⁶= Spectacol; expuși în văzul tuturor (asemenea condamnaților ce urmează să fie devorați de fiare în arena circului).

⁷Textual: pedagogi. În antichitate, pedagog era sclavul însărcinat să-i conducă pe copiii stăpânului la școală și să-i supravegheze în timpul liber. Desigur, distanța dintre pedagog și părințele copilului era mare; la aceasta se referă Pavel.

⁸Literal: imitați-mă pe mine; urmați-mi exemplul (așa cum fiul devine continuatorul părintelui său). În unele ediții românești există și adaosul: „precum și eu Îi urmez lui Hristos”, dar el nu se justifică prin cele mai autorizate texte originale.

tos Iisus, cum învăț eu pretutindeni în toată Biserica.

18 Ca și cum ar fi ca eu să nu mai vin la voi, unii s'au împăunat⁹.

19 Dar voi veni la voi degrabă – dacă Domnul va vrea – și voi cunoaște nu vorba celor împăunați, ci puterea lor.

20 Căci împărăția lui Dumnezeu nu stă în cuvânt, ci în putere.

21 Ce vreți?: Să vin la voi cu toiagul, sau cu dragoste și cu duhul blândeții?

5

Judecata asupra celor imorali.

1 De peste tot se aude că'ntre voi există desfrânare, și'ncă o astfel de desfrânare cum nici între păgâni nu se pomeneste, ca unul să trăiască cu femeia tatălui său¹!

2 Și voi, vă împăunați!, în loc ca mai degrabă să fi fost cuprinși de jale, pentru ca cel ce a făcut această faptă să fie scos din mijlocul vostru.

3 Ci eu, deși departe cu trupul, dar de față cu duhul, ca și cum aș fi de față l-am și judecat pe cel ce a făcut una ca aceasta:

4 În numele Domnului nostru Iisus Hristos, voi și duhul meu fiind adunați cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,

5 pe unul ca acesta să-l dați Satanei spre pieirea trupului, pentru ca sufletul să se mântuiască în ziua Domnului

⁹Literal: s'au umflat. Ca scăpați de sub control, și-au arogat calități și drepturi pe care nu le au.

¹Mama vitregă. Incest condamnat atât de legea iudaică (Lv 18, 8), cât și de dreptul roman.

Iisus²!

⁶ Lauda voastră nu e bună³. Oare nu știți că puțin aluat⁴ dospește toată frământătura?

⁷ Curățiți-vă deci de aluatul cel vechi, ca să fiți frământătură nouă, așa cum și sunteți fără aluat; căci Hristos, Paștile nostru, S'a jertfit pentru noi.

⁸ De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al viclesugului, ci cu azimele curăției și ale adevărului.

⁹ V'am scris în epistolă⁵ să nu vă amestecați cu desfrânații;

¹⁰ nu pe de-a'ntregul cu desfrânații acestei lumi, sau cu lacomii și hrăpitoriilor, sau cu închinătorii la idoli, că altfel ar trebui să ieșiți din lume;

¹¹ dar acum v'am scris să nu vă amestecați cu vreunul care, deși numindu-se frate, va fi desfrânat, sau lacom, sau închinător la idoli, sau ocărător, sau bețiv, sau hrăpitor. Cu unul ca acesta nici să nu mâncați.

¹² Căci ce-am eu cu cei din afară⁶, ca să-i judec eu? Iar pe cei dinlăuntru, nu-i judecați voi?

¹³ Pe cei din afară însă îi va judeca Dumnezeu. Pe cel rău scoateți-l din mijlocul vostru!

²Excomunicat și lăsat pradă chinurilor provocate de Satana, osânditului îi rămâne, totuși, în viziunea lui Pavel, speranța mântuirii prin suferință (idee ce avea să fie preluată magistral de Dostoievski).

³= N'aveți de ce să vă lăudați.

⁴Ca și la Mt 16, 6, aluatul este aici simbolul alterării (prin fermentație), spre deosebire de azimă (consumată de Evrei la Paști), simbol al purității.

⁵Epistolă anterioară acesteia, pe care unii specialiști o numesc „precanonică” și care nu ni s'a păstrat.

⁶= Din afara comunității.

6

Creștini în fața tribunalelor păgâne. Slăviți-L pe Dumnezeu în trupurile voastre!

¹ Dacă cineva dintre voi are o pără împotriva altuia, îndrăznește el să se judece în fața celor nedrepti¹ și nu în fața celor sfinți?

² Oare nu știți că sfinții vor judeca lumea²? Și dacă voi sunteți judecătorii lumii, sunteți voi nevrednici să judecați lucrurile cele mai neînsemnate?

³ Nu știți oare că noi vom judeca îngeri³? Cu cât mai mult, lucruri din viața aceasta!

⁴ Care va să zică, dacă voi aveți de judecat lucruri din viața aceasta, tocmai pe cei mai puțin prețuiți în Biserică îi puneți să vă judece⁴!...

⁵ O spun spre rușinea voastră. Oare'ntre voi nu-i nici un om înțelept care să poată judeca între frate și frate?

⁶ Ci frate cu frate se judecă, și aceasta în fața necredincioșilor?!...

⁷ Negreșit, însuși faptul că aveți judecați unii cu alții este o înfrângere pentru voi. De ce nu suferiți mai degrabă nedreptatea? de ce nu răbdați mai degrabă paguba?

⁸ Dar voi înșivă faceți nedreptate și aduceți pagubă; și aceasta, fraților!...

¹= Judecătorii păgâni, în opoziție cu creștinii care, în limbajul Noului Testament, sunt numiți „sfinți”.

²Părtași la prerogativele Dreptului Judecător, dreptii vor împărți dreptatea (vezi și Mt 19, 28).

³= Îngerii căzuți.

⁴Ironie la adresa lipsei de criterii a Corintenilor în a-și desemna pe propriii lor judecători. (Într'o seamă de manuscrise grecești, întreaga frază e formulată ca întrebare.)

9 Nu știți oare că nedreptii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu vă amăgiți: Nici desfrânații, nici închinătorii la idoli, nici adulterii, nici stricații de tot felul⁵, nici sodomiții,

10 nici hoții, nici lacomii, nici bețivii, nici batjocoritorii sau hrăpitorii⁶ nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

11 Și așa erați voi, unii. Dar v'ați spălat, dar v'ați sfințit, dar v'ați îndreptățit întru numele Domnului Iisus Hristos și întru Duhul Dumnezeului nostru.

12 Toate-mi sunt îngăduite, dar nu toate-mi sunt de folos. Toate-mi sunt îngăduite, dar eu nu voi fi stăpânit de ceva.

13 Bucatele sunt pentru pântece și pântecele pentru bucate, dar Dumnezeu le va nimici – și pe acesta ca și pe acelea. Trupul însă nu este pentru desfrânare, ci pentru Domnul, și Domnul este pentru trup.

14 Iar Dumnezeu, Cel ce L-a înviat pe Domnul, ne va învia și pe noi prin puterea Sa.

15 Nu știți oare că trupurile voastre sunt mădulare ale lui Hristos? Voi lua deci mădularele lui Hristos ca să fac din ele mădularele unei desfrânate? Să nu fie!

16 Sau nu știți că cel ce se alipește de desfrânată este un trup cu ea? Că vor fi – zice Scriptura – cei doi un trup.

17 Iar cel ce se lipește de Domnul este un duh cu El.

18 Fugiți de desfrânare! Orice păcat pe care-l va face omul este în afară de

trup; dar cel ce se desfrânează, păcătuiește în trupul său.

19 Sau nu știți că trupul vostru este templu⁷ al Duhului Sfânt, Cel ce este întru voi, Cel pe care de la Dumnezeu Îl aveți?; și că voi nu sunteți ai voștri?:

20 căci cu preț ați fost cumpărați⁸! Slăviți-L dar pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu!

7

Despre căsătorie, necăsătorie și văduve.

1 Cât despre cele ce mi-ați scris, bine este pentru om să nu se atingă de femeie.

2 Dar, din pricina desfrânării¹, fiecare să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să-și aibă bărbatul ei.

3 Bărbatul să-i dea femeii ceea ce-i datorează²; de asemenea și femeia, bărbatului.

4 Femeia nu este stăpână pe trupul său, ci bărbatul; tot așa, nici bărbatul nu este stăpân pe trupul său, ci femeia.

5 Să nu vă lipsiți unul de altul decât prin bună înțelegere, pentru un timp, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea; și apoi să fiți din nou împreună, ca nu cumva Satana să vă ispitească prin neputința voastră de a vă stăpâni.

⁷Sanctuarul (vezi nota de la 3, 16).

⁸= Cu prețul sângelui lui Hristos.

¹Din cauza tentației spre desfrânare, care poate fi generată de abstenență.

²= Iubirea și devoțiunea conjugală.

⁵= Perverteții sexuali sub orice formă.

⁶= Atât tâlharii (care fură prin violență), cât și rapacii (cei ce, aparent pașnic, își însușesc pe nedrept bunul altuia).

⁶ Și aceasta o spun ca pogorământ³, nu ca poruncă.

⁷ Fiindcă vrerea mea este ca toți oamenii să fie ca mine. Dar fiecare își are de la Dumnezeu darul lui: unul așa, iar altul într'alt fel.

⁸ Celor necăsătoriți și văduvelor le spun: Bine este pentru ei să rămână ca mine.

⁹ Dar dacă nu se pot înfrâna, să se căsătorească. Fiindcă mai bine este să se căsătorească decât să ardă.

¹⁰ Iar celor căsătoriți le poruncesc – nu eu, ci Domnul: Femeia să nu se despartă de bărbat

¹¹ – dar dacă se va despărți, să rămână nemăritată sau să se împace cu bărbatul ei –; și nici bărbatul să nu-și lase femeia.

¹² Iar celorlalți le grăiesc – eu, nu Domnul: Dacă un frate⁴ are femeie necredincioasă⁵ și ea vrea să locuiască cu el, să nu se despartă de ea.

¹³ Și femeia, dacă are bărbat necredincios și el vrea să locuiască cu ea, să nu-și lase bărbatul.

¹⁴ Fiindcă bărbatul necredincios se sfințește⁶ prin femeia credincioasă și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios. Fiindcă altfel copiii voștri ar fi necurați; dar acum ei sunt sfinți.

³Concesie; îngăduință față de condiția umană. Pogorământul e practicat de ierarhia Bisericii Ortodoxe în cazuri excepționale, prin derogare de la litera canoanelor.

⁴Frater: membru al comunității creștine.

⁵= Care nu e de aceeași credință cu soțul (în speță, necreștină).

⁶Nu în sensul că devine sfânt, ci că participă la viața socială și se adaptează bunelor moravuri ale creștinilor.

¹⁵ Dacă însă cel necredincios se desparte, să se despartă. În astfel de împrejurare, fratele sau sora nu sunt legați; căci Dumnezeu ne-a chemat spre pace.

¹⁶ Fiindcă ce știi tu, femeie, dacă-ți vei mântui bărbatul? sau ce știi tu, bărbate, dacă-ți vei mântui femeia?

¹⁷ Atât numai: fiecare să-și meargă drumul așa cum i-a făcut parte Dumnezeu, așa cum pe fiecare l-a chemat Dumnezeu. Și așa poruncesc eu în toate Bisericile.

¹⁸ A fost cineva chemat fiind tăiat împrejur?: Să nu-și ascundă semnele tăierii⁷. A fost cineva chemat fiind netăiat împrejur?: Să nu se taie împrejur.

¹⁹ Tăierea împrejur nu este nimic, și netăierea împrejur nimic nu este, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.

²⁰ Întru chemarea'n care-a fost chemat, într'aceea să rămână fiecare.

²¹ Ai fost chemat fiind rob?: N'avea grijă; mai mult îți folosește, chiar dacă poți ajunge liber⁸.

²² Căci robul chemat al Domnului e dezrobit al Domnului. Tot așa, și cel chemat, fiind liber, este rob al lui Hristos.

²³ Cu preț ați fost cumpărați!: Nu deveniți robi ai oamenilor!⁹

²⁴ Fiecare, fraților, în starea'n care-a

⁷Printr'o anume operație chirurgicală, în referire la 1 Mac 1, 15.

⁸Chemarea la credință valorează mai mult decât libertatea în sine, fiind ea însăși libertate (vezi versetul următor).

⁹Cu prețul sângelui Său (vezi 6, 20), Hristos ne-a cumpărat din robia păcatului omenesc și ne-a trecut sub propria Sa stăpânire; dar robia întru Hristos e suprema noastră libertate (vezi și Ga 5, 1).

fost chemat, în aceea să rămână înaintea lui Dumnezeu.

²⁵ Cât despre fecioare, nu am poruncă de la Domnul. Vă dau însă sfatul meu, ca unul care-am fost miluit de Domnul să fiu vrednic de crezare.

²⁶ Socotesc dar că, la trebuința de-acum¹⁰, aceasta este bine, că adică bine este pentru fiecare să fie astfel:

²⁷ Ești legat de femeie?: Nu căuta dezlegare. Te-ai dezlegat de femeie?: Nu căuta femeie.

²⁸ Dacă totuși te-ai însurat, n'ai păcătuit. Numai că unii ca aceștia vor avea suferință în trupul lor, și eu aș vrea să vă cruț.

²⁹ Și pe aceasta v'o spun, fraților: Că de-acum vremea se scurtează, așa că și aceia care au femei să fie ca și cum n'ar avea;

³⁰ și cei ce plâng, ca și cum n'ar plânge; și cei ce se bucură, ca și cum nu s'ar bucura; și cei ce cumpără, ca și cum n'ar fi stăpâni;

³¹ și cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca și cum nu s'ar folosi deplin; căci chipul lumii acesteia trece.

³² Dar aș vrea ca voi să fiți lipsiți de grijă. Cel neînsurat se îngrijește de ale Domnului, cum să-I placă Domnului;

³³ dar cel însurat se îngrijește de ale lumii, cum să-i placă femeii,

³⁴ și iată-l împărțit¹¹. Și femeia nemăritată, și fecioara se îngrijește de ale

Domnului, ca să fie sfântă și cu trupul și cu duhul; dar cea măritată se îngrijește de ale lumii, cum să-i placă bărbatului.

³⁵ Și aceasta spre folosul vostru o spun, nu ca să vă întind un laț¹², ci spre buna rânduială și spre alipirea, fără abateri, de Domnul.

³⁶ Iar de crede cineva că pentru fata lui e o necinste dacă trece de floarea vârstei și că trebuie s'o mărite, facă ce vrea; nu păcătuiește; să se căsătorească.

³⁷ Dar cel ce stă neclintit în inima sa și nu e strâns de vreo nevoie, și stăpânire are peste voința lui și aceasta a hotărât el în inima sa: să-și țină fata fecioară, bine va face.

³⁸ Așadar, cel ce-și mărită fata, bine face; dar cel ce n'o mărită, mai bine face¹³.

³⁹ Femeia este legată de lege câtă vreme îi trăiește bărbatul; dar dacă bărbatul ei va muri, liberă este să se mărite cu cine vrea, numai întru Domnul.

⁴⁰ Dar, după părerea mea, e mai fericită dacă rămâne cum e. Și cred că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

8

Hrana jertfită idolilor.

¹ Cât despre cărnurile jertfite idolilor¹,

¹⁰Presiunea timpului; conștiința că intervalul dintre cele două venituri ale lui Hristos se scurtează (vezi Rm 13, 11 și, mai jos, v. 29).

¹¹= Împărțit între Dumnezeu și căsnicie. În manuscrisele grecești, versetul 34 e formulat în mai multe variante, folosite și de numeroși traducători români. Urmând ediția critică cea mai nouă, redactarea de față e cea mai corectă și mai limpede.

¹²Figură de stil: nu spre a vă impune restricții prin argumente meșteșugite.

¹³Desigur, e vorba de societatea în care tatăl hotărăște asupra destinului fiicei sale.

¹Cărnuri aduse ca ofrandă zeilor, consumate la mesele comune din templu sau case particulare; uneori vândute drumetilor ca hrană. Tră-

știm că toți avem cunoștință. Cunoștința însă îngâmfă, dar iubirea zidește.

² Dacă i se pare cuiva că știe ceva, acela încă n'a cunoscut cum trebuie să cunoască.

³ Dar dacă cineva Îl iubește pe Dumnezeu, acela este cunoscut de El².

⁴ Așadar, în ce privește a mânca din cărnurile jertfite idolilor, noi știm că idolul nu este nimic în lume și că nu este alt Dumnezeu decât numai Unul.

⁵ Că deși sunt unii așa-ziși dumnezei, fie în cer, fie pe pământ – așa cum sunt mulți dumnezei și mulți domni³ –,

⁶ totuși pentru noi este un singur Dumnezeu, Tatăl, din Care sunt toate și'ntru Care suntem noi, și un singur Domn, Iisus Hristos, prin Care sunt toate și prin care suntem noi.

⁷ Dar nu toți au cunoștința⁴. Căci unii, din obișnuința de până acum cu idolul, mănâncă din cărnuri jertfite ca atare idolilor; și conștiința lor, fiind slabă, se întinează⁵.

⁸ Dar nu mănucarea ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu. Că nici dacă vom mânca ne prisosește, nici dacă nu vom mânca ne lipsește.

⁹ Aveți grijă însă ca nu cumva această libertate a voastră să devină'mpiedicare pentru cei slabi.

ind laolaltă cu păgânii, și invitați la ospetele lor, mulți creștini își făceau procese de conștiință din a accepta sau nu să mănânce din ele.

²În sens biblic: iubit de Dumnezeu.

³Domni: semizeii; oameni divinizați (în mitologia antică).

⁴Nu toți creștinii sunt în posesia adevărului (enunțat mai sus).

⁵Neavând conștiința clară că zeii nu există, nu-și dau seama că nici jertfele oferite lor nu pot avea un caracter sacral și, în consecință, cred că fac un păcat.

¹⁰ Că dacă cineva te va vedea șezând la masă în templul idolilor pe tine, cel care ai cunoștința, oare conștiința lui, a celui slab, nu va găsi temeii să mănânce din cele jertfite idolilor?

¹¹ Prin cunoștința ta deci va pieri cel slab, fratele tău pentru care a murit Hristos!

¹² Și astfel, păcătuiind voi împotriva fraților și lovindu-le conștiința lor cea slabă, împotriva lui Hristos păcătuiți.

¹³ De aceea, dacă mănucarea-i devine fratelui meu piatră de poticnire, în veac nu voi mânca eu carne, ca să nu-l poticnesc pe fratele meu.

9

Drepturile unui apostol.

¹ Nu sunt eu liber? Nu sunt eu apostol? Nu L-am văzut eu pe Iisus, Domnul nostru? Nu sunteți voi lucrul meu întru Domnul?

² Dacă altora nu le sunt apostol, cel puțin vouă vă sunt. Că voi sunteți, întru Domnul, pecetea apostoliei mele.

³ Apărarea mea către cei ce mă judecă, aceasta este:

⁴ Oare nouă nu ne stă'n putere¹ să mănâcăm și să bem?

⁵ Oare nouă nu ne stă'n putere să purtăm cu noi o femeie-soră², ca și ceilalți apostoli și ca frații Domnului³ și ca Ch-efa?

¹= Puterea de a folosi un drept (acela de a se hrăni pe seama comunității).

²Femeie creștină; din categoria celor ce, asemenea sfințelor femei (Lc 8, 2-3), îi însoțeau pe apostoli făcându-le menajul și scutindu-i astfel de grijile mărunte.

³Rudele Domnului (vezi nota de la Mt 12, 46).

6 Sau numai mie și lui Barnaba nu ne stă'n putere să nu ne'ntreținem din muncă?⁴

7 Cine slujește vreodată în oaste cu solda lui? Cine sădește vie și nu mănâncă din roada ei? Sau cine paște o turmă și nu mănâncă din laptele turmei?

8 Oare după judecata omenească spun eu acestea? Oare nu și legea le spune?

9 Că scris este în legea lui Moise: Să nu legi gura bouului care treieră. Oare de voi Se îngrijește Dumnezeu,

10 sau chiar de dragul nostru o spune? Că de dragul nostru s'a scris: Cel ce ară trebuie să are cu nădejde, și cel ce treieră trebuie să treiere cu nădejdea că-și va avea partea lui.

11 Dacă noi am semănat la voi pe cele duhovnicești, mare lucru este oare dacă pe cele pământeste ale voastre le vom secera?

12 Dacă altora le stă'n putere dreptul asupra voastră, nu mai mult oare nouă? Noi însă nu ne-am folosit de această putere; dimpotrivă, pe toate le răbdăm spre a nu-i pune piedică Evangheliei lui Hristos.

13 Oare nu știți că cei ce săvârșesc cele sfinte mănâncă de la templu? că cei care-i slujesc altarului, de la altar au parte?

14 În același chip și Domnul le-a poruncit celor ce propovăduiesc Evanghelia, ca din Evanghelie să trăiască.

15 Eu însă de nimic din acestea nu m'am folosit și n'am scris acestea pentru ca și cu mine să se facă așa. Că pen-

tru mine mai bine-i să mor decât să-mi zădărnicească cineva lauda.

16 Că dacă eu binevestesc Evanghelia, nu am de ce să mă laud; fiindcă asupra mea stă trebuința⁵. Că vai mie dacă nu voi binevesti!

17 Că dacă fac aceasta de bunăvoie, am plată; dar dacă o fac fără voie, am doar o sarcină ce mi s'a încredințat.

18 Atunci, care este plata mea? Acea că, binevestind Evanghelia, o vestesc fără plată, fără să mă folosesc de puterea pe care mi-o dă Evanghelia.

19 Fiindcă deși sunt liber față de toți, rob tuturor m'am făcut, pentru ca pe cei mai mulți să-i dobândesc.

20 Cu Iudeii ca un iudeu am fost, ca să-i dobândesc pe Iudei. Cu cei de sub lege, ca unul de sub lege – deși eu nu sunt sub lege –, ca să-i dobândesc pe cei de sub lege.

21 Cu cei ce nu au legea, ca unul ce nu are legea – deși nu sunt fără lege în fața lui Dumnezeu, ci întru legea lui Hristos –, ca să-i dobândesc pe cei ce nu au legea.

22 Slab m'am făcut cu cei slabi, ca să-i dobândesc pe cei slabi. Tuturor toate m'am făcut, pentru ca'n orice chip să-i mântuiesc pe unii.

23 Dar pe toate de dragul Evangheliei le fac, ca să-i fiu părtaș.

24 Nu știți că cei ce aleargă'n stadion⁶ aleargă toți, dar numai unul ia premiul? Alergați așa ca să-l luați.

⁵= Necesitatea stringentă de a propovădui; obligația de a împlini o poruncă.

⁶Aici și'n următoarele trei versete Pavel folosește o terminologie analogică, împrumutată din viața atleților, ale căror antrenamente și competiții presupun austeritate și autocontrol.

⁴Alternativă la versetele 4 și 5: Oare numai nouă ne este interzis să ne abținem de la întreținerea prin muncă? Barnaba, colaboratorul lui Pavel.

25 Și orice luptător, de la toate se'nfrânează. Ei însă, ca să ia o cunună stricăcioasă; dar noi, una nesticăcioasă.

26 Ei bine, eu așa alerg, nu ca la'n tâmplare; eu așa mă lupt cu pumnul⁷, nu ca și cum aș lovi în aer.

27 Ci-mi chinuiesc⁸ trupul și-l supun robiei, de teamă ca nu cumva după ce le-am fost altora crainic, să devin eu însumi de neluat în seamă⁹.

10

Feriți-vă de idolatrie! Pe toate să le faceți spre slava lui Dumnezeu.

1 Căci nu voiesc, fraților, ca voi să nu știți că părinții noștri au fost toți sub nor și toți au trecut prin mare

2 și'ntru Moise¹ toți s'au botezat în nor și în mare

3 și toți au mâncat aceeași mâncare duhovnicească²

4 și toți aceeași băutură duhovnicească au băut³ – pentru că beau din duhovniceasca piatră care-i urma, iar piatra era Hristos⁴.

⁷Exact: dau lovituri pugilistice.

⁸= Mortific.

⁹= Nu cumva, după ce am anunțat cu voce tare regulile competițiilor, să mă trezesc eu însumi descalificat.

¹Profetul era nu numai exponentul poporului, ci și elementul unificator prin încorporare spirituală.

²= Mana cu care Dumnezeu i-a hrănit pe Evrei în pustie.

³= Apa ce s'a revărsat din stânca pe care Moise a lovit-o cu toiagul (Iș 17, 5-6).

⁴Pavel pare a prelua o tradiție rabinică, potrivit căreia stânca dătătoare de apă i-a însoțit pe Evrei de-a lungul rătăcirii lor în pustie; ea îl prefigurează pe Hristos, încă de pe atunci prezent în viața lui Israel.

5 Dar cei mai mulți din ei nu l-au plăcut lui Dumnezeu, căci au căzut în pustie⁵.

6 Și aceste pilde⁶ pentru noi s'au făcut, ca să nu poftim la cele rele, așa cum au poftit aceia.

7 Nici închinători la idoli să nu vă faceți, ca unii din ei; precum este scris: A șezut poporul să mănânce și să bea și s'au sculat să joace;

8 nici să nu ne desfrânăm, așa cum s'au desfrânat unii din ei și'ntr'o singură zi au căzut douăzeci și trei de mii;

9 nici să-L ispitim pe Domnul, așa cum L-au ispitit unii din ei și au pierit de șerpi;

10 nici să cârțiți, așa cum au cârțit unii din ei, și nimiciți au fost de către Nemicitor⁷.

11 Și toate acestea li s'au întâmplat lor ca pilde și au fost scrise spre povățuirea noastră, a celor care-am ajuns sfârșiturile veacurilor⁸.

12 Prin urmare, cel căruia i se pare că stă'n picioare să ia seama să nu cadă.

13 Ispită⁹ nu v'a cuprins decât la măsura omenească. Dar credincios este Dumnezeu¹⁰, Care nu va îngădui să fiți ispitiți mai mult decât vă stă'n putere, ci odată cu ispita vă va aduce și calea de a ieși din ea, ca s'o puteți răbda.

⁵Le-au rămas leșurile risipite prin pustie. Gramatical, efectul motivează cauza.

⁶Exemple; chipuri prefigurative. Evenimente reale cărora planul lui Dumnezeu le-a conferit și o încărcătură simbolică (în cazul de față, avertisment). Vezi, în completare, versetul 11.

⁷În Iș 12, 23: îngerul care a executat pedepsele divine.

⁸= Timpurile mesianice.

⁹Ispită, în înțelesul de încercare, probă, test, mijloc de verificare. În traducere literală: Nu v'a cuprins ispită decât omenească.

¹⁰Despre „credințioșia lui Dumnezeu” vezi nota de la 1,9.

14 De aceea, iubiții mei, fugiți de închinarea la idoli.

15 Ca unor înțelepți vă vorbesc; judecați voi ce vă spun.

16 Paharul binecuvântării pe care noi îl binecuvântăm, nu este oare împărtășirea cu Sângele lui Hristos? Pâinea pe care noi o frângem, nu este oare împărtășirea cu Trupul lui Hristos?

17 De vreme ce este o singură Pâine, noi, cei mulți, un singur trup suntem, fiindcă toți dintr'o singură Pâine ne împărtășim.

18 Priviți-l pe Israel cel după trup: Cei ce mănâncă jertfele, nu sunt ei oare părtași altarului?

19 Ce vreau să spun?: că ceea ce i s'a jertfit idolului este ceva?, sau că idolul este ceva?

20 Nu, ci doar că ceea ce jertfesc păgâanii, jertfesc demonilor și nu lui Dumnezeu. Și eu nu vreau ca voi să deveniți părtași ai demonilor.

21 Nu puteți bea paharul Domnului și paharul demonilor; nu vă puteți împărtăși din masa Domnului și din masa demonilor.

22 Oare vrem să stârnim gelozia lui Dumnezeu¹¹? Suntem noi mai tari decât El?...

23 Toate-mi sunt îngăduite, dar nu toate folosesc. Toate-mi sunt îngăduite, dar nu toate zidesc.

24 Nimeni să nu caute pe ale sale, ci fiecare pe ale celuilalt.

25 Mâncați tot ce se vinde în măcelărie, fără să puneți întrebări pe temei de conștiință,

¹¹Trimitere la Dt 32, 21; Dumnezeu devine gelos oridecâteori poporul Său alunecă în idolatrie (închinare la dumnezei neadevărați = „alți dumnezei”).

26 căci al Domnului e pământul și plinirea lui.

27 Dacă cineva dintre necredincioși vă cheamă la masă și vreți să vă duceți, mâncați orice vă este pus înaintea, fără să puneți nici o întrebare pe temei de conștiință.

28 Dar dacă cineva vă va spune: Aceasta este din jertfa idolorilor!, să nu mâncați, din pricina celui ce v'a spus și pe temei de conștiință –

29 dar conștiința, zic eu, nu a ta, ci a celuilalt; căci de ce să fie libertatea mea judecată de o altă conștiință¹²?

30 Dacă eu sunt părtaș întru a da mulțumire¹³, de ce să fiu defăimat pentru ceea ce mulțumesc?

31 Așa că: ori de mâncați, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.

32 Nu le fiți poticnire nici Iudeilor, nici Elinilor, nici Bisericii lui Dumnezeu,

33 așa cum și eu tuturor le plac întru toate, necăutând folosul meu, ci pe al celor mulți, pentru ca ei să se mântuiască.

11

Ținuta femeii la slujbele religioase. Necuviințe ale Corintenilor la Cina Domnului. Întemeierea Cinei Domnului. Împărtășirea în stare de nevrednicie.

¹²Nu din supunere față de conștiința (falsă) a celuilalt, ci din respect față de ea.

¹³= Sunt parte a celor ce-I mulțumesc lui Dumnezeu pentru ceea ce El ne-a oferit în dar – ca rezultat al harului. În cazul de față, grecesul hâris înseamnă exprimarea recunoștinței cuiva față de cineva pentru ceva.

¹ Fiți următori ai mei, așa cum și eu sunt al lui Hristos¹.

² Fraților, vă laud că'ntru toate vă aduceți aminte de mine și păstrați predaniile așa cum vi le-am predat eu².

³ Vreau însă ca voi să știți că Hristos este capul oricărui bărbat, iar capul femeii este bărbatul, iar capul lui Hristos este Dumnezeu³.

⁴ Orice bărbat care se roagă sau profetizează⁴ având capul acoperit, își face capul de rușine;

⁵ iar orice femeie care se roagă sau profetizează cu capul neacoperit, își face capul de rușine – căci tot una este ca și cum ar fi rasă.

⁶ Că dacă o femeie nu se acoperă cu văl, atunci să se tundă! Dar dacă pentru o femeie e rușinos să se tundă ori să se radă, atunci să-și pună văl!

⁷ Bărbatul nu trebuie să-și acopere capul, de vreme ce el este chip și slavă a lui Dumnezeu; dar femeia este slava bărbatului

⁸ – pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat,

⁹ și pentru că nu bărbatul a fost zidit pentru femeie, ci femeia pentru băr-

bat⁵ –.

¹⁰ De aceea femeia este datoră să aibă văl⁶ pe capul său, de dragul îngerilor⁷.

¹¹ Totuși, întru Domnul nici femeia fără bărbat și nici bărbatul fără femeie,

¹² fiindcă așa cum femeia este din bărbat, tot astfel și bărbatul este prin femeie; și toate sunt de la Dumnezeu.

¹³ Judecați voi înșivă: E cuviincios oare ca o femeie să se roage lui Dumnezeu cu capul descoperit?

¹⁴ Oare nu însăși firea vă învață că pentru bărbat e rușinos dacă-și poartă părul lung,

¹⁵ în timp ce dacă femeia-și poartă părul lung e spre slava ei? Căci părul i-a fost dat ca acoperământ.

¹⁶ Iar dacă i se pare cuiva că pentru asta trebuie să se certe, noi nu avem un astfel de obicei, și nici Bisericile lui Dumnezeu⁸.

¹⁷ Dar aceasta poruncindu-vă eu vouă, nu vă laud; că voi vă adunați nu spre mai bine, ci spre mai rău.

¹⁸ Fiindcă'n primul rând aud – și'n parte cred – că atunci când vă adunați ca Biserică⁹, între voi sunt dezbinări.

¹Ca idee și conținut, acest verset este concluzia capitolului precedent – pe care, de fapt, îl încheie.

²Altfel formulat: păstrați tradițiile așa cum vi le-am transmis eu. Tradiție (predanie): transmiterea mai întâi orală și apoi scrisă a învățăturilor doctrinare, morale și liturgice, pe care Biserica le-a codificat apoi în canonul Noului Testament. În completare, vezi textul, și mai explicit, de la 2 Tes 2, 15.

³O ierarhie a autorității, nu a sfințeniei. În următoarele opt versete, cuvântul „cap” e folosit în jocul dintre două înțelesuri: acela de parte anatomică a corpului și acela de conducător, șef, superior, întâistătător.

⁴Pentru „a profetiza” vezi nota de la Rm 12, 6.

⁵Paranteză în sprijinul argumentației; referire la Fc 2, 2123.

⁶Literal: stăpânire. Vălul ca semn de autoritate.

⁷Este vorba de îngerii care participă, nevăzuți, la slujbele religioase. Într'o rugăciune de taină a Liturghiei ortodoxe, preoții se referă la „sfinții Tai îngeri care slujesc și se roagă împreună cu noi”. Conștientizarea acestei prezențe, provocată de Pavel, poate contribui la o mai bună ordine și cuviință în biserică.

⁸Argument menit să rețeze orice altă discuție pe această temă.

⁹În adunări anume constituite pentru celebrarea cultului (Euharistiei), spre deosebire de cele obișnuite, cu caracter nesacramental.

19 Căci între voi trebuie să fie și erezii, pentru ca să se vădească între voi cei încercați.

20 Așadar, când vă adunați laolaltă, nu e Cina Domnului aceea pe care o mâncați,

21 că fiecare o ia înainte să mănânce de'ndată ce s'a așezat la masă, și unul e flămând în timp ce altul se îmbată¹⁰.

22 Oare n'aveți voi case ca să mâncați și să beți? Sau disprețuiți Biserica lui Dumnezeu și-i rușinați pe cei ce nu au? Ce să vă spun? Să vă laud? Întru aceasta nu vă laud.

23 Fiindcă eu de la Domnul am primit ceea ce v'am predat și vouă: Că Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vândut, a luat pâine

24 și, mulțumind, a frânt și a zis: „Lu-ați, mâncați; acesta este Trupul Meu Cel ce se frânge pentru voi. Aceasta să faceți spre pomenirea Mea”.

25 Asemenea și paharul după cină, zicând: „Acest pahar este Legea¹¹ cea Nouă întru Sângele Meu. Aceasta să faceți oridecâteori veți bea, spre pomenirea Mea”.

26 Fiindcă de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea Domnului o vestiți până când El va veni.

27 Astfel, oricine va mânca pâinea sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi față de Trupul și de Sângele Domnului.

28 Să se cerceteze dar omul pe sine, și așa să mănânce din Pâine și să bea din

¹⁰Pavel osândește năravul Corintenilor de a se ospăta în așteptarea celor întârziți și înainte de Cina propriu-zisă.

¹¹„Legea” este termenul consacrat în cult pentru „legământul”.

Pahar.

29 Căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă își mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului.

30 De aceea sunt mulți dintre voi nepuțințioși și bolnavi și mulți au murit.

31 Că dacă ne-am judeca noi înșine, nu am mai fi judecați;

32 dar când ne judecă Domnul, ni se dă o pedeapsă, ca să nu fim osândiți împreună cu lumea.

33 De aceea, frații mei, când vă adunați ca să mâncați, așteptați-vă unii pe alții.

34 Iar dacă cuiva îi este foame, să mănânce acasă, ca să nu vă adunați spre osândă. Cât despre celelalte, le voi rândui când voi veni.

12

Darurile duhovnicești. Multe mădulare, un singur trup.

1 Iar în ceea ce privește darurile duhovnicești, nu vreau, fraților, ca voi să fiți în necunoștință.

2 Voi știți că la vremea când erați păgâni vă duceați la idolii cei necuvântători ca și cum ați fi fost niște apucați¹.

3 De aceea vă fac cunoscut că nimeni grăind în Duhul lui Dumnezeu nu zice: Anatema fie Iisus!, și nimeni nu poate

¹Opera lui Pavel – mai ales printr'o anumită terminologie – îl arată și ca pe un cunoscător al religiilor păgâne, dintre care unele aveau rituri orgiastice menite să-i scoată pe participanți de sub controlul propriu și să-i împingă irezistibil spre manifestări dezordonate, asemenea unor posedați. Apostolul demonstrează că autenticitatea vieții religioase nu e certificată de astfel de manifestări, ci, dimpotrivă, de calm, echilibru, raționalitate, sfințenie senină.

să zică: Domn este Iisus!, decât întru Duhul Sfânt.

4 Sunt felurimi de daruri duhovnicești², dar e Același Duh;

5 și sunt felurimi de slujiri, dar e Același Domn;

6 și felurimi de lucrări sunt, dar Același Dumnezeu este Cel care pe toate în toți le lucrează³.

7 Și arătarea⁴ Duhului i se dă fiecăruia spre folosul tuturor.

8 Unuia i se dă prin Duhul cuvânt de înțelepciune; iar altuia, cuvânt de cunoaștere, potrivit Aceluiași Duh;

9 și unuia într'Același Duh i se dă credință; iar altuia, darurile vindecărilor, într'Același Duh;

10 unuia, faceri de minuni; iar altuia, profeție; unuia, deosebirea duhurilor; iar altuia, felurimea limbilor; iar altuia, tălmăcirea limbilor.

11 Și pe toate acestea Unul și Același Duh le lucrează, fiecăruia în parte împărțindu-i după cum vrea El.

12 Că după cum trupul este unul și are multe mădulare, dar toate mădularele trupului, deși multe, sunt un trup, așa-i și cu Hristos.

13 Pentru că noi toți într'un Duh ne-am botezat, pentru ca să fim un singur trup – fie Iudei, fie Elini, fie robi, fie liberi – și toți la un Duh ne-am adăpat.

²„Dar duhovnicesc” îl traduce pe grecescul *hárisma*: favoare personală acordată de Dumnezeu, prin Duhul Sfânt, unor aleși ai Săi din Biserica primară (harismatici), cu misiuni speciale și specifice în răspândirea și consolidarea Evangheliei.

³Versetele 4, 5 și 6 cuprind o referire clară la Persoanele Sfintei Treimi.

⁴Revelarea dinamică; modul de a se manifesta.

14 Că nici trupul nu este un singur mădular, ci multe.

15 Dacă piciorul ar zice: Pentru că nu sunt mână, eu nu sunt din trup!, asta nu'nseamnă că el nu e din trup;

16 și dacă urechea ar zice: Pentru că nu sunt ochi, eu nu sunt din trup!, asta nu'nseamnă că ea nu e din trup.

17 Și dacă întregul trup ar fi ochi, unde-ar fi auzul? și dacă ar fi pe de-a'ntregul auz, unde-ar fi mirosul?

18 Dar așa cum e, Dumnezeu a pus mădularele în trup, pe fiecare din ele, așa cum a vrut El.

19 Dacă ele toate ar fi un singur mădular, unde-ar fi trupul?

20 Dar așa cum e, sunt multe mădulare, dar un singur trup.

21 Și nu poate ochiul să-i zică mâinii: N'am nevoie de tine!; sau, tot așa, capul să le zică picioarelor: N'am nevoie de voi!

22 Dimpotrivă, cu mult mai mult: mădularele trupului socotite a fi mai slabe, ele sunt mai trebuincioase;

23 și pe cele ce ni se par că sunt mai de necinste ale trupului, pe acelea cu mai multă cinstire le încingem, și cele necuviincioase ale noastre au parte de mai multă cuviință,

24 de care cele cuviincioase ale noastre nu au nevoie. Dar Dumnezeu a întocmit astfel trupul, dând mai multă cinstire celui căruia îi lipsește,

25 ca să nu fie dezbinare în trup, ci mădularele să se îngrijească deopotrivă unele de altele.

26 Și dacă un mădular suferă, toate mădularele suferă cu el; și dacă un mădular este slăvit, toate mădularele se bucură cu el.

27 Iar voi sunteți trupul lui Hristos, și mădulare fiecare în parte.

28 Și pe unii i-a pus Dumnezeu în Biserică: întâi, apostoli; al doilea, profeți; al treilea, învățători... Apoi sunt minunile, apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurimea limbilor.

29 Oare toți sunt apostoli? oare toți sunt profeți? oare toți sunt învățători? oare toți fac minuni?

30 oare toți au darurile vindecărilor? oare toți vorbesc în limbi? oare toți pot să tălmăcească?...

31 Răvniți însă la darurile cele mai bune. Și-am să v'arăt acum o cale și mai înaltă:

13

Iubirea.

1 De-aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, dar dacă n'am iubire¹ făcutu-m'am aramă sunătoare și chimval zângănit².

2 Și de-aș avea darul profeției și de-aș cunoaște toate tainele și toată știința și de-aș avea credința toată să pot muta și munții, dar dacă n'am iubire, nimic nu sunt.

¹Despre iubirea duhovnicească (agápe) vezi nota de la In 11, 5. Ea este tema acestui splendid capitol, devenit celebru în literatura universală, un adevărat imn închinat virtuții creștine supreme și inserat aici de Pavel ca operă elaborată.

²Chimval (din grecescul kýmvalon): instrument muzical compus din două talgere de alamă lovite unul de altul cu amândouă mâinile. Era folosit în cult, dar însoțea, amplificându-le, și răcnete războinicilor când porneau la atac. Ideea este aceea, ironică, de zgomot mare în amplitudine și gol de conținut.

3 Și toate averile mele de le-aș împărți și trupul meu de mi l-aș da să-l ardă, dar dacă n'am iubire, nimic nu-mi folosește.

4 Iubirea rabdă'ndelung; iubirea se dăruie, ea nu invidiază; ea nu se trufește, nu se îngâmfă;

5 ea nu se poartă cu necuviință, nu-și caută pe ale sale, nu se întărită, nu ține'n seamă răul,

6 nu se bucură de nedreptate, ci de adevăr se bucură;

7 pe toate le suferă, pe toate le crede, pe toate le nădăjduiește, pe toate le rabdă;

8 iubirea niciodată nu se trece. Fie ele profețiile: pieri-vor; fie ele limbile: înceta-vor; fie ea știința: pieri-va.

9 Că'n parte cunoaștem și'n parte profețim.

10 Dar când va veni ceea ce-i desăvârșit, atunci ceea ce-i în parte se va desființa.

11 Când eram copil, vorbeam ca un copil, gândeam ca un copil, judecam ca un copil; dar când am devenit bărbat, le-am desființat pe cele ale copilului.

12 Căci acum vedem prin oglindă³, ca'n ghicitură; dar atunci, față către față. Acum cunosc în parte; atunci însă deplin voi cunoaște, așa cum și eu deplin sunt cunoscut.

13 Și acum rămân: credința, nădejdea, iubirea, acestea trei⁴; dar cea mai mare din ele este iubirea.

³Oglinda din vechime: o suprafață de metal șlefuit, cu imaginea neclară. Ideea esențială: nu vedem realitatea directă, ci reflectată (cu eventualele distorsiuni).

⁴= Cele trei virtuți teologice.

14

Limbile și profetia. Toate, făcute cu rânduială.

¹ Urmăriți iubirea¹ și râvniți la darurile duhovnicești, dar mai ales la acela de a profetiza².

² Pentru că cel ce vorbește într'o limbă³ nu oamenilor le vorbește, ci lui Dumnezeu; căci nimeni nu-l înțelege, dar el în duh grăiește taine.

³ Dimpotrivă, cel ce profetizează le vorbește oamenilor: spre zidire, îndemn și mângâiere.

⁴ Cel ce grăiește într'o limbă, pe sine însuși se zidește; dar cel ce profetizează, zidește Biserica.

⁵ Eu pe toți vă vreau să grăiți în limbi, dar cu mult mai mult să profetizați. Cel ce profetizează e mai mare decât cel ce grăiește'n limbi, în afară numai dacă acesta și tâlmăcește, pentru ca Biserica să primească zidire.

⁶ Iar acum, fraților, dac'aș veni la voi grăind în limbi, de ce folos v'aș fi dacă nu vă vorbesc: fie'ntru descoperire, fie'ntru cunoștință, fie'ntru profetie, fie'ntru învățătură?

⁷ Căci așa cum instrumentele muzicale⁴ – fie flaut, fie țiteră: de nu vor scoate sunete deosebite, cum se va cunoaște care este din flaut sau care este din țiteră?;

¹ = Faceți din iubire ținta voastră supremă.

² Pentru „a profetiza” și „a profeti” vezi notele de la FA 11, 27 și Rm 12, 6.

³ A vorbi în una sau mai multe limbi străine constituia darul glosolaliei, una din harismele Bisericii primare, deloc lipsită de spectaculozitate, și poate că tocmai de aceea râvnită de numeroși creștini. Pavel caută să-i tempereze în favoarea sobrietății și profunzimii pe care le oferea harisma profetiei.

⁴ Literal: cele neînsuflețite care dau sunet.

⁸ și dacă trâmbița va scoate un sunet fără semn⁵, cine se va pregăti de război?,

⁹ așa și voi: Dacă prin limba voastră nu veți scoate cuvânt lesne de'nțeles, cum se va cunoaște ce-ați grăit? Veți vorbi în vânt.

¹⁰ În lume sunt nu știu câte feluri de limbi, dar nici una din ele nu-i fără semn⁶.

¹¹ Deci, dacă nu voi ști înțelesul semnelui, eu voi fi barbar⁷ pentru cel ce vorbește, iar cel ce vorbește va fi barbar pentru mine.

¹² Așa și voi, de vreme ce râvniți la darurile duhovnicești, căutați să le aveți cu prisosință spre zidirea Bisericii.

¹³ De aceea, cel ce grăiește într'o limbă să se roage ca să și poată tâlmăci.

¹⁴ Că dacă mă rog într'o limbă, duhul meu se roagă, dar mintea mea e neroditoare⁸.

¹⁵ Atunci, ce-am să fac?: Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga și cu mintea; voi cânta cu duhul, dar voi cânta și cu mintea.

¹⁶ Altfel, dacă tu vei binecuvânta⁹ cu duhul, cum va zice Amin după mulțumirea ta cel ce stă'n locul omului de rând¹⁰, de vreme ce el nu știe ce zici?

⁵ = Fără semnalul specific, convențional.

⁶ Literal: fără sunet (specific). Fiecare limbă își are propriul ei limbaj inteligibil.

⁷ Barbari erau numiți toți cei care nu vorbeau limba greacă; Elinii considerau că aceștia scot sunete fără noimă, simple bolboroseli.

⁸ Pentru distincția terminologică dintre duh (pneuma) și minte (nóos) vezi nota de la Rm 1, 9.

⁹ A binecuvânta (aici): a-I mulțumi lui Dumnezeu.

¹⁰ = Neștiutor; neinițiat; cel ce nu posedă harisma glosolaliei.

17 Căci tu, într'adevăr, tu mulțumești bine, dar celălalt nu se zidește.

18 Mulțumesc Dumnezeului meu că vorbesc în limbi mai mult decât voi toți;

19 dar în Biserică vreau să grăiesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să-i învăț și pe alții, decât zece mii de cuvinte într'o limbă oarecare.

20 Fraților, nu fiți copii în gândire; în răutate, da, fiți prunci, dar în gândire fiți desăvârșiți.

21 În lege este scris: Grăi-voi acestui popor în alte limbi și prin buzele altora, și nici așa nu Mă vor asculta, zice Domnul.

22 Așa că limbile sunt semn nu pentru cei credincioși, ci pentru cei necredincioși; dar profeția, nu pentru cei necredincioși, ci pentru cei credincioși.

23 Deci, dacă Biserica toată s'ar aduna laolaltă și toți ar vorbi în limbi și ar intra neștiutori sau necredincioși, oare nu vor zice că sunteți nebuni?

24 Dar dacă toți ar profetiza și ar intra un necredincios sau un neștiutor¹¹, el este dovedit de toți, judecat de toți,

25 cele ascunse ale inimii lui se dau pe față și astfel, căzând el cu fața la pământ, I se va închina lui Dumnezeu mărturisind că Dumnezeu este într'adevăr întru voi.

26 Așadar, fraților, ce trebuie făcut?: Când vă adunați împreună, fiecare din voi are o cântare, are o învățătură, are o descoperire, are o limbă, are o tălmăcire: toate spre zidire să se facă.

27 Dacă se grăiește într'o limbă, să fie câte doi sau cel mult trei și să grăiască

pe rând, iar unul să tălmăcească;

28 iar dacă nu se află tălmăcitor, atunci să tacă'n Biserică și să-și grăiască numai lui și lui Dumnezeu.

29 Profeții să vorbească doi sau trei, iar ceilalți să judece¹².

30 Iar dacă altuia care șade i se va descoperi ceva, cel dintâi să tacă.

31 Fiindcă toți puteți profetiza, unul câte unul, așa ca toți să învețe și toți să se mângâie.

32 Și duhurile profetilor li se supun profetilor,

33 pentru că Dumnezeu nu este al neorânduiei, ci al păcii. Ca în toate Bisericile sfinților¹³,

34 femeile voastre să tacă'n adunările bisericești; fiindcă lor nu le este îngăduit să vorbească, ci să se supună, așa cum spune și legea.

35 Iar dacă vor să învețe ceva, să-i întrebe pe bărbații lor acasă, căci este rușinos ca femeile să vorbească'n Biserică.

36 Oare de la voi a ieșit cuvântul lui Dumnezeu?, sau numai până la voi a ajuns?

37 Dacă i se pare cuiva că este profet sau om duhovnicesc, să recunoască faptul că ceea ce vă scriu eu e o poruncă a Domnului.

38 Dar dacă cineva nu vrea să știe, să nu știe!..

39 Prin urmare, frații mei, râvniți a profetiza și nu opriți să se grăiască'n limbi;

40 dar toate să se facă'n cuviință și după rânduială.

¹¹Cineva din afara comunității; un neinițiat; un ignorant al tainelor duhovnicești, a cărui inimă însă va fi citită de întreaga comunitate prin harisma profeției.

¹²= Să cumpănească ceea ce se spune.

¹³Sfârșit de verset care, de fapt, începe un nou paragraf; Pavel argumentează printr'o cutumă a timpului.

15

Învierea lui Hristos. Învierea morților. Cum vor învia trupurile.

¹ Vă aduc însă aminte, fraților, de Evanghelia pe care v'am binevestit-o, pe care ați și primit-o, întru care și stați cu tărie,

² prin care și sunteți mântuiți dacă o țineți cu tărie așa cum v'am binevestit-o eu; dacă nu, în zadar ați crezut.

³ Căci înainte de toate v'am predat ceea ce și eu am primit: că Hristos a murit pentru păcatele noastre, potrivit Scripturilor,

⁴ că a fost îngropat și că a înviat a treia zi, după Scripturi¹;

⁵ și că i S'a arătat lui Chefa, apoi celor doisprezece;

⁶ după aceea S'a arătat în același timp la peste cinci sute de frați – dintre care cei mai mulți trăiesc până astăzi, iar unii au adormit –;

⁷ după aceea i S'a arătat lui Iacob, apoi tuturor apostolilor;

⁸ iar la urma tuturor, ca unui născut înainte de vreme², mi S'a arătat și mie.

⁹ Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli; nici nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu.

¹⁰ Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt, și harul Său care este

¹Formulă introdusă în Simbolul de Credință de la Niceea, în anul 325.

²= Prunc încă neîmplinit. După unii comentatori occidentali, comparația ar fi o aluzie la modul „chirurgical” în care Pavel a fost convertit pe drumul Damascului. Ea însă pare mai degrabă o expresie a smereniei pe care Apostolul și-o asumă adesea, în alternanță cu propria conștiință de sine (vezi versetele următoare).

în mine n'a fost în zadar; dimpotrivă, m'am ostenit mai mult decât ei toți – dar nu, nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este în mine.

¹¹ Prin urmare, ori că sunt eu, ori că sunt ei, noi așa propovăduim și voi așa ați crezut.

¹² Iar dacă se propovăduiește că Hristos a înviat din morți, atunci cum de zic unii dintre voi că nu există înviere a morților³?

¹³ Dacă nu există înviere a morților, atunci nici Hristos n'a înviat.

¹⁴ Iar dacă Hristos n'a înviat, atunci zadarnică este propovăduirea noastră, zadarnică e și credința voastră.

¹⁵ Ba încă ne aflăm și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că împotriva lui Dumnezeu am mărturisit că El L-a înviat pe Hristos, pe Care deci nu L-a înviat, de vreme ce morții nu învie.

¹⁶ Că dacă morții nu învie, atunci nici Hristos n'a înviat.

¹⁷ Iar dacă Hristos n'a înviat, zadarnică vă este credința, voi sunteți încă în păcatele voastre.

¹⁸ Și atunci, și cei ce au adormit întru Hristos au pierit.

¹⁹ Iar dacă noi numai pentru viața aceasta nădăjduim în Hristos, suntem mai de plâns decât toți oamenii.

²⁰ Dar nu!: Hristos a înviat din morți, pârgă celor adormiți⁴.

³Credință încă neconsolidată printre creștinii din Corint, sub influența mediilor sociale eterogene. Evreii aveau o idee destul de vagă despre învierea morților, în timp ce Grecii o considerau de-a dreptul aberantă (vezi reacția Atenienilor la predica lui Pavel, FA 17, 32).

⁴Întâiul fruct care s'a copt (pârga) e semnul și garanția că celelalte vor veni după el.

21 Că de vreme ce printr'un om a venit moartea, tot printr'un om a venit și învierea morților.

22 Că după cum toți mor în Adam, tot așa toți vor învia întru Hristos.

23 Dar fiecare în ceata sa: Hristos, ca pârgă; apoi cei ai lui Hristos, la Venirea Lui.

24 Apoi vine sfârșitul, când Domnul Îi va preda lui Dumnezeu-și-Tatăl împărăția, când va desființa toată domnia și toată stăpânirea și toată puterea⁵.

25 Căci El trebuie să împărătească până ce-Și va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele Sale.

26 Cel din urmă vrăjmaș care va fi nimicit este moartea;

27 căci pe toate I le-a supus sub picioarele Sale. Dar când spune că toate I-au fost supuse Lui, e limpede că în afară de Cel care I le-a supus Lui pe toate.

28 Iar când toate-I vor fi supuse Lui, atunci și Fiul I Se va supune Celui care I le-a supus Lui pe toate, pentru ca Dumnezeu să fie totul întru toate.

29 Altminteri, ce vor face aceia care se botează pentru morți⁶? Dacă morții nicidecum nu învie, de ce se mai botează pentru ei?

30 Și noi, noi de ce mai înfruntăm priemejdia'n tot ceasul?

31 Eu mor în fiecare zi!; v'o jur, fraților, pe lauda'ntru voi pe care o am întru Hristos Iisus, Domnul nostru!

⁵ = Forțele demonice care I se împotrivesc lui Dumnezeu (vezi și nota de la Rm 8, 38).

⁶ Aceasta e singura informație asupra obiceiului unor creștini de a se boteza în numele celor dragi care muriseră, probabil, în stare de catehumenat, adică înainte de a fi primit botezul, crezând că prin aceasta le-ar putea fi întrucâtva de folos. Argument suplimentar al lui Pavel.

32 Dacă'n planul omenesc m'am luptat eu cu fiarele'n Efes⁷, care-mi e folosul? Dacă morții nu învie, să bem și să mâncăm, căci mâine vom muri!...

33 Nu vă lăsați înșelați: „Tovărășiile rele strică obiceiurile bune⁸”.

34 Treziți-vă cum se cuvine și nu păcătuiți. Căci unii n'au cunoștință de Dumnezeu; o spun spre rușinea voastră.

35 Dar va zice careva: Cum învie morții? și cu ce trup vin⁹?

36 Nebun ce ești! Ceea ce semeni tu nu capătă viață dacă nu moare.

37 Și ceea ce semeni tu nu este trupul ce va să fie, ci un bob gol-goluț, fie de grâu, fie de altceva din celelalte;

38 iar Dumnezeu îi dă un trup așa cum vrea El, fiecărei semințe un trup.

39 Nu toate trupurile carnale sunt același trup carnal, ci unul este trupul carnal al oamenilor și altul este trupul carnal al dobitoacelor și altul este trupul carnal al păsărilor și altul este trupul carnal al peștilor.

⁷ Probabil, o metaforă în relație cu o experiență a lui Pavel pe care n'o cunoaștem din alte izvoare.

⁸ Vers din poetul Menandru, devenit zicală populară (în proverbele românești: „merele putrede le strică pe cele bune”).

⁹ În versetele 35-44, terminologia paulină trebuie citită și înțeleasă astfel: a) „trup carnal” (sárx): carnea, natura materiei care alcătuiește trupul; b) „trup” (sóma): forma organizată, cu chip specific, a materiei carnale; c) „trup firesc” (psychikós): trupul înzestrat cu suflet viu, dar care trăiește doar la nivelul afectelor și pasiunilor, pradă labilității psihologice; d) „trup duhovnicesc” (pneumatikós): trupul transfigurat prin înviere, asemănător cu trupul înviat al lui Iisus Hristos, liber nu numai de materia coruptibilă, ci și de labilitatea psihologică, dominat de propriul său duh în comuniune cu Duhul Sfânt, devenit capabil să participe la slava lui Dumnezeu.

40 Sunt și trupuri cerești și trupuri pământeste; dar una este slava celor cerești și alta a celor pământeste.

41 Una este strălucirea soarelui și alta strălucirea lunii și alta strălucirea stelelor; căci stea de stea se deosebește în strălucire.

42 Așa-i și cu învierea morților: Se seamănă întru stricăciune, învie întru nesticăciune;

43 se seamănă întru necinste, învie întru slavă; se seamănă întru slăbiciune, învie întru putere;

44 se seamănă trup firesc, învie trup duhovnicesc. Dacă există trup firesc, există și trup duhovnicesc,

45 așa cum este scris: Făcutu-s'a omul cel dintâi, Adam, întru suflet viu; Adam cel de pe urmă¹⁰, cu duh făcător de viață.

46 Dar nu cel duhovnicesc este întâi, ci cel firesc, apoi cel duhovnicesc.

47 Omul cel dintâi este din pământ, pământesc; omul cel de-al doilea este din cer.

48 Precum cel pământesc, așa și cei pământeste; și precum Cel ceresc, așa și cei cerești.

49 Și după cum am purtat chipul celui pământesc, vom purta și chipul Celui ceresc¹¹.

50 Pe aceasta însă v'o spun eu vouă, fraților: Carnea și sângele nu pot moșteni împărăția lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moștenește nesticăciunea.

51 Iată, taină vă spun vouă: Nu toți vom muri, dar toți ne vom schimba,

¹⁰ = Iisus Hristos.

¹¹ Versetele 48-49: relația dintre tip și arhetip (cele două modele arhetipale fiind Adam și Hristos).

52 deodată, într'o clipire de ochi, la trâmbița de apoi. Căci trâmbița va suna și morții vor învia nesticăcioși, iar noi ne vom schimba.

53 Căci trebuie ca ființa aceasta stricăcioasă să se îmbrace în nesticăciune și ființa aceasta muritoare să se îmbrace în nemurire.

54 Iar când ființa aceasta stricăcioasă se va îmbrăca în nesticăciune și ființa aceasta muritoare se va îmbrăca în nemurire, atunci va fi cuvântul care este scris: Înghițitu-s'a moartea'ntru biruință.

55 Unde-ți este, moarte, biruința? Moarte, unde-ți este boldul?

56 Iar boldul morții este păcatul, iar puterea păcatului este legea.

57 Dar să-I dăm mulțumire lui Dumnezeu, Care ne-a dat biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos!

58 Drept aceea, iubiții mei frați, fiți tari, neclintiți, totdeauna sporind în lucrul Domnului, știind că osteneala voastră nu este zadarnică'ntru Domnul.

16

Ajutoare pentru frați. Plan de călătorie. Ultime îndemnuri. Salutări.

1 Cât despre strângerea de ajutoare pentru sfinți¹: precum le-am poruncit Bisericilor Galatiei, așa să faceți și voi.

2 În ziua întâi a săptămânii fiecare din voi să-și pună deoparte, strângând cât

¹ = Colecta inițiată și condusă de Pavel pentru ajutorarea creștinilor din Ierusalim. Vezi FA 24, 17; Rm 15, 26-28; 2 Co 8-9; Ga 2, 10.

poate, ca să nu se facă strângere abia atunci când voi veni eu.

³ Iar când voi veni, pe cei pe care voi îi veți socoti, pe aceia îi voi trimite cu scrisori să ducă darul vostru la Ierusalim.

⁴ Și de se va cuveni să merg și eu, vor merge împreună cu mine.

⁵ Dar la voi am să vin când voi trece prin Macedonia, că prin Macedonia trec.

⁶ Poate că la voi mă voi opri mai mult, sau chiar voi și ierna, ca să mă petreceți oriunde mă voi duce.

⁷ Că nu vreau să vă văd acum doar în treacăt, ci nădăjduiesc să rămân la voi câtăva vreme, dacă Domnul va îngădui.

⁸ Voi rămâne însă în Efes până la sărbătoarea Cincizecimii,

⁹ că ușă mare mi s'a deschis și rodnică, și sunt mulți potrivnici.

¹⁰ Iar de va veni Timotei, vedeți să fie la voi fără teamă; că lucrul Domnului îl lucrează ca și mine.

¹¹ Nimeni deci să nu-l disprețuiască²; ci să-l petreceți cu pace, ca să vină la mine; că-l aștept cu frații.

¹² Cât despre fratele Apollo, l-am rugat mult să vină la voi cu frații; totuși nu i-a fost voia să vină acum, dar va veni când va găsi prilej.

¹³ Privegheați, stați în credință pe picioarele voastre, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

¹⁴ Toate ale voastre cu iubire să se facă.

¹⁵ Încă ceva, fraților: Voi știți casa lui Ștefanos³, că este pârga Ahaiei și că

²În sensul: să nu-l subestimeze.

³Casa lui Ștefanos: vezi nota de la 1, 16. Ștefanos și toți ai săi fuseseră botezați de Pavel.

spre slujirea sfinților s'au rânduie pe ei înșiși;

¹⁶ vă rog ca și voi să vă supuneți unora ca aceștia și oricui lucrează și se ostenește împreună cu ei.

¹⁷ Mă bucur de venirea lui Ștefanos, a lui Fortunat și a lui Ahaic, pentru că ei au împlinit lipsa voastră,

¹⁸ că mi-au odihnit duhul, pe al meu și pe al vostru. Pe unii ca ei, așadar, învățați-vă să-i cunoașteți.

¹⁹ Vă îmbrățișează Bisericele Asiei. Vă îmbrățișează mult, în Domnul, Acvila și Priscila, împreună cu Biserica din casa lor.

²⁰ Vă îmbrățișează frații toți. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfântă.

²¹ Salutarea, cu mâna mea, a lui Pavel⁴.

²² Dacă cineva nu-L iubește pe Domnul, să fie anatema⁵! Maranata⁶!

²³ Harul Domnului Iisus Hristos să fie cu voi!

²⁴ Dragostea mea e cu voi toți într-un Hristos Iisus! Amin.

⁴Versetele 21-24 nu-i sunt dictate tahigrafului, ci scrise direct de mâna lui Pavel.

⁵= Blestemat, exclus din comunitate, destinat pieririi (vezi și Rm 9, 3).

⁶În aramaică: Doamne, vino! (cf. Ap 22, 20). Cele două cuvinte aramaice pot fi legate și altfel: Maran atha, în care caz (cum fac unii traducători), expresia înseamnă: Domnul vine! (corectă și ea, în acord cu gândirea lui Pavel – vezi Rm 13, 12).